

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA & KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNE- LAUTAKUNTA

**Vuosisuunnitelman raportointi
tammi-elokuu 2026**

Mikä on vuosisuunnitelma?

- Lautakunnan vuosisuunnitelma (vusu) on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää, jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.
- Vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkoittaa ja toimeenpanee lautakunnan strategian toteutussuunnitelmaa ja vuosittaista talousarviota.
- Vuosisuunnitelma sisältää:
 - Lautakunnan toiminnan suunnittelua ja kehittämistä ohjaavat strategian toteutussuunnitelmien toimenpidekokonaisuudet ja vuosittaiset talousarviotavoitteet sekä näitä toteuttavat konkreettiset toimenpiteet.
 - Kuvauksen palveluryhmien ja –yksiköiden toiminnasta ja taloudesta
 - Riskiprofiiliin
 - Keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta
 - Hankintasuunnitelman

Vuosisuunnitelmien raportointi

- Vuosisuunnitelmasta raportoidaan lautakunnalle kolme kertaa vuodessa (huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteesta). Raportointi sisältää toiminnan ja talouden toteumat sekä riskienhallinnan tilanteen.
- Toiminnan raportointi:
 - Koostuu toimenpidekokonaisuuksien toteumista (liikennevalot) sekä toimenpiteisiin liittyvistä keskeisistä onnistumista ja poikkeamista (sanalliset kuvaukset).
- Talouden raportointi:
 - Sisältää käyttötalouden sekä investointien toteuman raportointikaudelta, tilinpäätösennusteen, keskeiset poikkeamat suhteessa vuosisuunnitelmaan sekä lautakunta- että palveluryhmätasolla sekä talouden tasapaino-ohjelman toteuman.
- Riskienhallinnan raportointi:
 - Esitetään lautakunnan keskeisten riskien hallintakeinojen tilanne.

The background of the slide features a light teal color with three stylized, darker teal wavy lines that resemble waves or flowing water, positioned in the upper right, middle right, and lower right areas.

**Lautakunnalle vastuutettujen
talousarviotavoitteiden
toteuma 8/26**

JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa 5 sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Talousarviotavoite	Tavoitteen nro	Vastuutaho	Raportointi	Toteuma
Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	21	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Joukkoliikenteessä tehtiin tammi-elokuussa 2026 noin 36,43 miljoonaa matkaa, mikä on 1,7 % enemmän kuin vuoden 2025 tammikuussa. Edeltävien vuosien voimakas kasvu ja heikko työllisyystilanne ovat keskeiset syyt sille, että tavoitetasoa ei tulla saavuttamaan. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta.	-
Superbussien toteuttamissuunnitelmat ovat valmistuneet	22	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Suunnittelutyö on käynnissä. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan.	+
Valtion raidereformin osalta on tehty tarvittavat päätökset lähijunaliikenteen kehittämiseksi kaupunkiseudulla sekä Tampereella 2030-luvulla ja seisakkeiden toteuttamista on edistetty MAL-sopimuksen mukaisesti	23	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Kaupunkiseudun lähijunaliikenteen 2030-luvun palvelutarjonnasta tehdään päätös kaupunkiseudulla syyskuussa 2026. Päätöksenteon valmistelu on käynnissä yhteistyössä Traficomin kanssa. Epilän ja Messukylän seisakkeiden esisuunnitelutyöt ovat käynnissä. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan.	+
Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	45	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Vuoden 2026 toinen työntekijäkokemuskysely tulossa 21.10.-4.11.2026. Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida.	?
Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	51	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteitä seurataan toimenpidetasolla. Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan tavoitteena on saavuttaa vuonna 2026 yhteensä 2,8 milj. euron säästöt. Elokuun tilanteessa muodostetun ennusteen perusteella tasapaino-ohjelmassa ollaan saavuttamassa 2,4 milj. euron säästöt. Säästötavoite on vaarassa, sillä matkustajamäärien kasvu on jäänyt arvioitua pienemmäksi. Myös lautakunnan toimintakate-ennuste on talousarviota heikompi. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain.	+/-

The background of the slide is a solid light teal color. Overlaid on this background are three stylized, wavy, leaf-like shapes in a darker teal shade. These shapes are arranged in a vertical column on the right side of the slide, with each shape overlapping the one below it. They have a smooth, flowing appearance, resembling stylized waves or leaves.

Vuosisuunnitelman osavuosisikatsaus 8/26

Painopiste	Toimenpidetekonaisuus	Vastuutaho	2026/08
1. Elämäniloa	Luonnon ja kaupunkilaisten hyvinvointia tukeva kaupunkisuunnittelu	Yhdyskuntalautakunta	+/-
	Varautuminen ja turvallisuuden vahvistaminen kaupunkiympäristössä	Yhdyskuntalautakunta	+/-
2. Kestävyyttä	Kaupungin kasvun suuntaaminen kestävästi	Yhdyskuntalautakunta	+
3. Edelläkävijyyttä	Keskustan elinvoiman vahvistaminen	Yhdyskuntalautakunta	+/-
4. Yhdessä	Henkilöstön hyvinvointi ja uudistumiskyky	Yhdyskuntalautakunta	+/-
	Kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa	Yhdyskuntalautakunta	+
	Talouden tasapainottaminen	Yhdyskuntalautakunta	+/-

Painopiste	Toimenpidetekonaisuus	Vastuutaho	2026/08
1. Elämäniloa	Luonnon ja kaupunkilaisten hyvinvointia tukeva kaupunkisuunnittelu	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	+
2. Kestävyyttä	Kestävä liikkuminen	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	+
4. Yhdessä	Henkilöstön hyvinvointi ja uudistumiskyky	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	+/-
	Kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	+
	Talouden tasapainottaminen	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	+

STRATEGIAN PAINOPISTE: Elämäniloa. Toimenpidekokonaisuudet: • Luonnon ja kaupunkilaisten hyvinvointia tukeva kaupunkisuunnittelu • Varautuminen ja turvallisuuden vahvistaminen kaupunkiympäristössä	Keskeiset onnistumiset Luonnon ja kaupunkilaisten hyvinvointia tukeva kaupunkisuunnittelu: Kauppi-Niihaman luonnonsuojelualueen perustamisen yhteensovittamistyö on aloitettu ja työtä ohjaa kaupungin sisäinen poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä. Vihiojan valuma-alueen huleveden hallinnan yleissuunnitelma on valmistunut ja siitä on otettu kohteita jo tarkempaan suunnitteluun. Varautuminen ja turvallisuuden vahvistaminen kaupunkiympäristössä: Huleveden tilannekuva, sadannan ja laadun mittauksen tulokset nähtävillä lot-alustalla ja aktiivisessa käytössä huleveden hallinnassa ja suunnittelussa.
	Keskeiset poikkeamat Luonnon ja kaupunkilaisten hyvinvointia tukeva kaupunkisuunnittelu: Hervannan keskustan kaavojen eteneminen odottaa kiinteistönomistajien ratkaisuja. Varautumisen ja turvallisuuden vahvistaminen kaupunkiympäristössä: Keskustan katujen peruskorjausohjelma, taitorakenteiden tarkastukset ja ulkovalaistuskohteiden tekeminen on vielä kesken.
STRATEGIAN PAINOPISTE: Kestävyyttä. Toimenpidekokonaisuudet: • Kestävä liikkuminen • Kaupungin kasvun suuntaaminen kestävästi	Keskeiset onnistumiset Kaupungin kasvun suuntaaminen kestävästi: Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartan väliarviointi on aloitettu ja etenee suunnitelman mukaan. Väliarviointi valmistuu vuoden loppuun mennessä. Luontobudjetin pilotointi on aloitettu talousarviovalmistelun pohjaksi ja viimeistellään vuosisuunnitelmien valmistelun yhteydessä syksyllä 2026. Ekologisen kompensaation toimintamallin työstäminen on aloitettu ja etenee.
	Keskeiset poikkeamat Ei raportoitavaa?

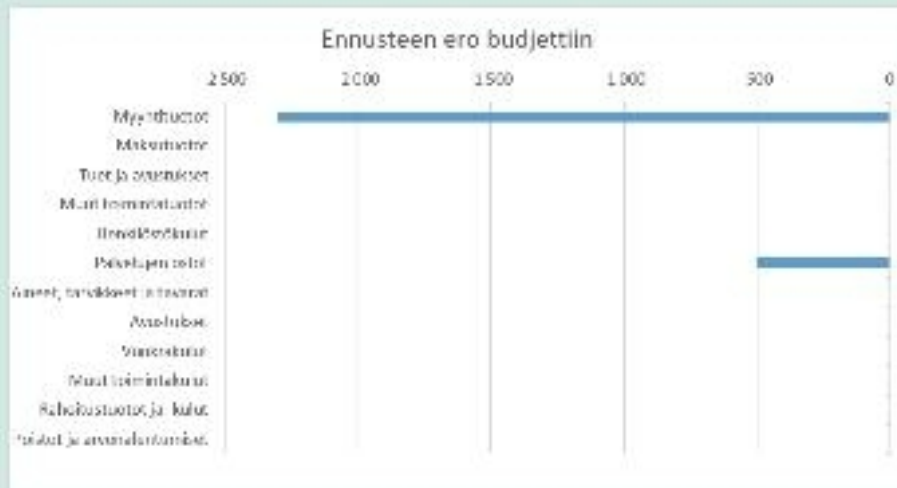
STRATEGIAN PAINOPISTE: Edelläkävijyyttä.	Keskeiset onnistumiset Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistunut ja hyväksytty huhtikuussa 2026.
Toimenpidekokonaisuudet: • Keskustan elinvoiman vahvistaminen	Keskeiset poikkeamat Keskustan yleisten alueiden ja aukoiden kaupunkivihreän kehittämisen ja lisäämisen projektityö on alkamassa, puolet työstä aikataulutettu vuodelle 2026 ja loppupuoli kevääseen 2027. Yleinen taloussuhdanne vaikuttaa hankkeiden etenemiseen hidastavasti.
STRATEGIAN PAINOPISTE: Yhdessä. Toimenpidekokonaisuudet: • Henkilöstön hyvinvointi ja uudistumiskyky • Kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa • Talouden tasapainottaminen	Keskeiset onnistumiset Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen: Toimiva työyhteisö -toimintamallista on järjestetty koulutusta yksikkökohtaisten tarpeiden mukaan. Lisäksi esihenkilöitä on opastettu mallin käytössä yksittäisissä tilanteissa. Asiakaslähtöisyyden kehittämisosaamisen vahvistamiseksi on suunniteltu koulutuskokonaisuus, joka tarkoitus käynnistää loppuvuoden 2026 aikana. Palkitsemisen käytänteiden yhdenmukaistamiseksi on luotu palvelualueen omat kertapalkkioiden myöntämisen kriteeristöt. Kaupungintalolle muutto on saatu suoritettua ja henkilöstö on osallistunut koko talon yhteisiin koulutuksiin. Kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseksi useita toimia, mm: Lielahdi-Ylöjärvi-ratikkasuunnitelman sidosryhmätyöpajaan kutsuttuna kuntien lasten parlamentit ja nuorisovaltuustot; Lasten parlamentin tapaaminen Siluetissa teemalla Kaupunkiympäristön suunnittelu ja vuorovaikutus; Kestävä kaupunki nelosten Vaikuta-päivillä 16.3. & 17.3. sekä ysien Vaikuta-päivillä 22.4. & 27.4. Aiheena arjen kestävät palvelut ja ratkaisut; Asemakaavoitus ysien Vaikuta-päivillä 21.4. ja 28.4. Aiheena etelän alueen kehittäminen ja suunnittelu Hervannassa & Kaukajärvellä; Työpaja opiskelijoille Hakametsä Sport Campuksen ulkotilojen suunnittelemiseksi. Talouden tasapainottaminen: Uusi Power Bi-toimintoja toteutettu kaupunkisuunnitteluun ja kunnossapitoon. Keskeiset poikkeamat Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen: Toimintavuoden kuluessa on noussut esille, ettei laajaa jokaiseen yksikköön kohdistuvaa koulutuskierrosta Toimiva työyhteisö –toimintamallista ole tarvetta järjestää. Kehitys- ja tavoitekeskusteluja on Hertta-järjestelmän perusteella jonkin verran käymättä. Kyseessä kuitenkin uusi toimintamalli ja järjestelmä, joten kyse voi olla vain puutteellisesta lomakkeiden valmiusasteen kirjauksista, ei käymättömistä tavoite- ja kehityskeskusteluista.

Talous

Joukkoliikennelautakunta

Joukkoliikennelautakunta (1 000 euroa)	Tot 1-8 / 2026	TP 2025	VS 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatuotot	48 228	76 883	78 088	75 788	✗ -2 300
Toimintakulut	-74 002	-113 632	-116 114	-116 614	✗ -500
Toimintakate	-25 773	-36 749	-38 026	-40 826	✗ -2 800
Vyörytykset (Tukipalvelut ja Paikkatieto)	-229	-347	-352	-352	✓ 0
Toimintakate vyörytyksin	-26 003	-37 096	-38 378	-41 178	✗ -2 800
Nettoinvestoinnit	0	-20	0	0	✓ 0

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

Toimintatuotot toteutuneet 1,1 M€ vuosisuunnitelmaa pienempinä, mikä johtuu Kela-tukien ja lipputulojen jaksotuksesta ja tasoittuu loppuvuoden aikana. Toimintakuluja toteutunut 3,4 M€ vuosisuunnitelmaa vähemmän. Toteumasta vielä puuttuvien laatubonusten vuotuinen arvo tullee olemaan 2,3 M€. Lisäksi syyskuusta vuoden loppuun kuukausittaiset menot ovat vuosisuunnitelmaa suurempia johtuen kustannusindeksien kasvusta. Kustannustason on kevääseen verrattuna lähes 7 prosenttia korkeampi. Tästä kertyy loppuvuoden aikana yhteensä noin 1,6 M€.

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 2,8 M€ vuosisuunnitelmaa heikompana. Toimintatuottojen ennustettu alitus johtuu Kelan koulumatkalippujen kauden 7/23-7/25 takautuvasta korjauksesta (Kelan korvaamien koulumatkalippujen käsittelyyn tuli muutos 7/2023, jota kuitenkin ei viety Nella-järjestelmään. Lippujen käyttö aiheutti tuloutuksen, jota ei olisi saanut tehdä). Toimintakulujen ennustettu ylitys johtuu epävarman maailmantilanteen aiheuttamasta kustannustason voimakkaasta noususta.

Talouden tasapaino-ohjelman toteutuminen

Toimenpiteiden toteutumisarviot

Palveluryhmä	Toimenpide	Tavoite	Ennuste	Ero	Toimenpiteen tila	Selitys poikkeaman syystä
Joukkoliikenne	Matkustuksen kasvun tuoma lipputulojen kasvu (2026 ja 2027) ja yhteisvaikutus (3%) matkustuksen kasvusta ja hinnannostosta (2028)	1 900 000	1 500 000	-400 000	⚠️ Keltainen	Tammi-elokuussa matkustajamäärä on on kasvanut 1,7 prosenttia tavoitteena olleen 3 %:n sijaan.
Joukkoliikenne	Liikennöintiäikojen muutoksella toteutettavat palvelutason supistamiset	500 000	500 000	0	✅ Vihreä	
Joukkoliikenne	Vähäisen kysynnän palvelujen supistaminen tai lakkauttaminen	400 000	400 000	0	✅ Vihreä	
Yhteensä		2 800 000	2 400 000	-400 000		

Riskienhallinta

Riski	Riskitaso	Hallintakeinot	Nykyinen hallinta
Valtion ja kaupungin huono taloustilanne heikentää joukkoliikenteen palvelutasoa aiheuttaen negatiivisen kierteen	12	- Talouden seuranta ja muutoksista viestiminen - Järkevästi kohdennetut liikennepalvelun vähennykset	Riittävä
Menestykseen ja kasvuun tottuminen	12	- Seuranta - Kysyntäennusteiden laadinta - Riittävä liikkumavara liikennöintisopimuksiin	Riittävä
Vaatimus ETA-alueen ulkopuolisen bussikaluston käytöstä luopumisesta	12	- Selvitys ja vuoropuhelu päättäjien kanssa	Riittävä
Rakentamisesta aiheutuvat liikennehäiriöt laatukäytävälle	12	- Suunnittelun avulla haitan pienentäminen ja suunnittelussa syntyvän tiedon avulla vaikuttaminen	Riittävä
Prosessien toimivuus heikkenee: tehtävien keskittäminen kaupunkikonsernissa ja prosessien johtaminen	12	- Valmisteluun osallistuminen	Riittävä